

Osobitné podmienky oprávnenosti výdavkov

v rámci výzvy s kódom OPKŽP-PO1-SC121/122-2021-69

Zoznam oprávnených výdavkov

Riadiaci orgán pre OP KŽP (ďalej len „RO“) overuje vecnú oprávnenosť výdavkov uvedených v žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (ďalej len „ŽoNFP“) na základe posúdenia, či žiadané výdavky vecne spadajú do rozsahu oprávnených výdavkov určených v tomto zozname. Zoznam oprávnených výdavkov obsahuje uzavretý zoznam tried a skupín oprávnených výdavkov a v rámci nich najčastejšie sa vyskytujúce typy oprávnených výdavkov v rámci tejto výzvy v súlade s Číselníkom oprávnených výdavkov, ktorý tvorí kapitolu 7.1 Príručky k oprávnenosti výdavkov pre dopytovo orientované projekty OP KŽP, verzia 2.6 (ďalej len „Príručka k OV“).

V rámci tejto výzvy sa oprávnené výdavky členia na priame a nepriame výdavky. Platí pritom, že všetky nižšie uvedené typy oprávnených výdavkov sa členia medzi priame výdavky okrem tých, pri ktorých je v zátvorke explicitne uvedené, že ide o nepriame výdavky.

V tejto výzve sa aplikuje **reálne vykazovanie výdavkov** (priamych aj nepriamych).

Upozornenie: Všetky typy (a príklady) oprávnených výdavkov uvedené nižšie, musia mať priamu väzbu na budovanie stokovej siete a/alebo čistiarne odpadových vôd, príp. aj súbežnú výstavbu verejného vodovodu.

Oprávnené sú iba tie výdavky, ktoré sú **nevyhnutné** pre realizáciu a dosiahnutie cieľov projektu.

V prípade, že žiadateľ/prijímateľ bude využívať nadobudnutý hmotný majetok okrem realizácie projektu aj na iné aktivity/činnosti nesúvisiace s realizáciou projektu, **oprávnené** na financovanie z európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“) a štátneho rozpočtu SR (ďalej len „ŠR SR“) **sú len pomerné výdavky** na obstaranie tohto majetku¹.

Trieda výdavkov **02 - Dlhodobý hmotný majetok**

Skupina výdavkov **021 - Stavby**

- **stavebné práce**, napr.:
 - realizácia nových stavieb (t. j. výstavba novej stokovej siete a/alebo novej čistiarne odpadových vôd /ďalej len „ČOV“/ a/alebo nového verejného vodovodu, ak bude realizovaná súbežne, t. j. v jednej ryhe s výstavbou stokovej siete);
 - rekonštrukcia a modernizácia existujúcich stavieb výlučne za účelom rozšírenia a zvýšenia kapacity stokovej siete a/alebo rozšírenia a zvýšenia kapacity, resp. intenzifikácie ČOV (dodržanie prísnejších limitov pre vypúšťané znečistenie) a/alebo rozšírenia verejného vodovodu, ak bude realizované súbežne, t. j. v jednej ryhe s výstavbou/zvýšením kapacity stokovej siete;
 - prístavby, resp. stavebné úpravy súvisiace s dobudovaním stokovej siete a/alebo dobudovaním/intenzifikáciou ČOV a/alebo dobudovaním verejného vodovodu, ak bude realizované súbežne, t. j. v jednej ryhe s výstavbou stokovej siete, za účelom zvýšenia kapacity;
 - demolácia realizovaná v nevyhnutnom rozsahu a priamej väzbe na projekt;
 - spätná úprava cestnej komunikácie² realizovaná v nevyhnutnom rozsahu a v priamej väzbe na výstavbu/rozšírenie/zvýšenie kapacity stokovej siete v šírke, ktorá je nevyhnutná ako priamy dôsledok

¹ Bližšie informácie sú uvedené v kapitole 6.8 *Príručky k OV*.

² V zmysle §§ 4, 4a a 4b zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „cestný zákon“).

<p>výkopových prác v cestnej komunikácii a ktorá je v súlade s požiadavkami platnej národnej legislatívy určujúcej podrobné technické podmienky;</p> <ul style="list-style-type: none"> - výstavba alebo rekonštrukcia obslužných a vnútro areálových komunikácií³ <u>výlučne</u> v prípade výstavby novej alebo rozšírenia a zvyšovania kapacity, resp. intenzifikácie existujúcej ČOV; ▪ nevyhnutné zariadenie staveniska⁴; ▪ nákup stavieb, napr.: <ul style="list-style-type: none"> - nákup budov, objektov alebo ich častí vrátane takých, ktoré sú určené na likvidáciu (napr. v súvislosti s výstavbou iných nevyhnutných stavebných objektov), v rámci ktorých má byť projekt realizovaný, vo výške maximálne 10 % celkových oprávnených priamych výdavkov na projekt, vrátane výdavkov na nákup stavieb (pri dodržaní kumulatívneho percentuálneho limitu na nákup nehnuteľností v rámci projektu); ▪ prípravná a projektová dokumentácia, napr.: <ul style="list-style-type: none"> - vypracovanie projektovej dokumentácie vrátane zmien, variantných riešení a doplnkov (pre územné rozhodnutie, stavebné povolenie, realizačná dokumentácia, dokumentácia skutočného vyhotovenia stavby, porealizačné geodetické zameranie); - prieskumné práce (geologický prieskum, hydrotechnické posúdenie) potrebné na spracovanie projektu; - zameriavacie práce (vytýčenie stavby, zameranie súčasného stavu stavby a iné); - manipulačné a prevádzkové poriadky stavieb, vrátane zmien; - plán organizácie výstavby; - projekt dopravného značenia; ▪ stavebný dozor do výšky stanovených percentuálnych limitov⁵; ▪ odborný autorský dohľad⁶ do výšky stanovených percentuálnych limitov⁵.
<p>Skupina výdavkov 022 - Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí⁷</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia <u>výlučne</u> v prípade, že verejné obstarávanie technologického a strojného zariadenia sa uskutoční samostatne, t. j. mimo stavebných prác uvedených v skupine výdavkov 021 - Stavby.
<p>Skupina výdavkov 027 - Pozemky</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ nákup pozemkov, na ktorých má byť projekt realizovaný, vo výške maximálne 10 % celkových oprávnených priamych výdavkov na projekt, vrátane výdavkov na nákup pozemkov (pri dodržaní kumulatívneho percentuálneho limitu na nákup nehnuteľností v rámci projektu). V prípade zanedbaných plôch a plôch, ktoré sa v minulosti používali na priemyselné účely a ktorých súčasťou sú budovy, sa toto obmedzenie zvyšuje na 15 %.

³ V zmysle § 22 cestného zákona.

⁴ V zmysle § 43i ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

⁵ Limity pre tento oprávnený výdavok sú uvedené v *Príručke k OV*.

⁶ Odborný autorský dohľad bude obstaraný spolu s projektovou dokumentáciou v rámci projektu pre realizáciu stavby a výdavok na odborný autorský dohľad bude v rámci projektovej dokumentácie samostatne vyčíslený. V prípade nesplnenia uvedených podmienok bude predmetný výdavok považovaný poskytovateľom za neoprávnený.

⁷ Radí sa sem hmotný majetok, ktorý má samostatné technicko-ekonomické určenie s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok a v ocenení vyššom ako je suma 1 700 EUR. Podľa rozhodnutia účtovnej jednotky (t. j. žiadateľa/prijímateľa) sem možno zaradiť aj dlhodobý hmotný majetok, ktorého ocenenie sa rovná tejto sume alebo je nižšie, ak doba použiteľnosti tohto majetku je dlhšia ako jeden rok a účtovná jednotka postupuje v súlade so svojou internou smernicou k postupom účtovania.

Trieda výdavkov 51 - Služby
Skupina výdavkov 518 - Ostatné služby⁸
<ul style="list-style-type: none"> ▪ výroba a osadenie dočasného (veľkoplošného) pútača a stálej tabule alebo plagátu⁹ (nepriame výdavky)¹⁰ do výšky stanovených finančných limitov⁵; ▪ publikovanie článkov o projekte⁹ (nepriame výdavky) do výšky stanoveného finančného limitu⁵; ▪ služby súvisiace s riadením projektu - externé¹¹ (nepriame výdavky), poskytované v rámci pracovnej pozície Projektový manažér - externý, do výšky stanoveného finančného limitu⁵.
Trieda výdavkov 52 - Osobné výdavky
Skupina výdavkov 521 - Mzdové výdavky¹²
<ul style="list-style-type: none"> ▪ mzda, resp. odmena¹³ za prácu bezprostredne súvisiacu s riadením projektu - interné¹¹ (nepriame výdavky), vykonanú v rámci pracovnej pozície Projektový manažér - interný¹⁴, do výšky stanoveného finančného limitu⁵.
Trieda výdavkov 90 - Zjednodušené vykazovanie výdavkov a rezerva
Skupina výdavkov 930 - Rezerva na nepredvídané výdavky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rezerva na nepredvídané výdavky súvisiace so stavebnými prácami maximálne do výšky 2,5 % celkových oprávnených výdavkov na stavebné práce (napr. vynútené preložky inžinierskych sietí v nevyhnutnom rozsahu, pokiaľ tieto siete preukázateľne znemožňujú realizáciu projektu a nebolo ich možné predvídať) <u>výlučne</u> v prípade, že stavebné práce sú predmetom projektu.

V osobitných a riadne odôvodnených prípadoch sú zo strany RO akceptovateľné aj iné typy oprávnených výdavkov ako tie, ktoré sú vymedzené vo vyššie uvedenom Zozname oprávnených výdavkov.

⁸ Všetky typy (a príklady) oprávnených výdavkov, uvedené v skupine výdavkov 518 - *Ostatné služby*, sú zabezpečené dodávateľsky/externe, a to v súlade so zákonom č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁹ Výdavky, ktoré súvisia s informovaním verejnosti o podpore, ktorú projekt získal z EŠIF a ŠR SR na jeho spolufinancovanie. Jednotlivé nástroje pre informovanie, komunikáciu a viditeľnosť (vrátane technických parametrov a minimálnych požiadaviek) sú bližšie špecifikované v platnej verzii Manuálu pre informovanie, komunikáciu a viditeľnosť podpory z OP KŽP.

¹⁰ Pre všetky nepriame výdavky platí, že súhrne nesmú prekročiť stanovený percentuálny limit pre nepriame výdavky, t. j. max. 3 % celkových oprávnených priamych výdavkov na projekt pri investičných projektoch (investičný projekt - projekt zameraný predovšetkým na výstavbu a nákup nehnuteľností, technické zhodnotenie nehnuteľností, nákup strojov a technológií a pod., ktorého výsledkom je dlhodobý hmotný a/alebo nehmotný majetok v zmysle zákona o účtovníctve a zákona o dani z príjmov, a v rámci ktorého výdavky na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku prekročia 40 % celkových oprávnených výdavkov na projekt).

¹¹ Zahŕňa finančné riadenie projektu, monitorovanie projektu (sledovanie čiastkových a celkových výsledkov projektu), administráciu zmien v projekte, resp. v zmluve o poskytnutí NFP, zabezpečenie pre projekt relevantných nástrojov v oblasti informovania, komunikácie a viditeľnosti, činnosti podporného charakteru súvisiace s realizáciou verejných obstarávaní/obstarávaní pre účely projektu a pod.

¹² Základným oprávneným výdavkom v oblasti osobných výdavkov je **celková cena práce** (t. j. hrubá mzda, resp. odmena za vykonanú prácu a zákonné odvody zamestnávateľa). Zložky mzdy ako odmeny (okrem odmien poskytnutých zamestnancovi, ktorý pracuje iba na projekte/-och spolufinancovanom/-ých z EŠIF a ŠR SR), odstupné, odchodné, preplatenie dovolenky pri odchode a dovolenka nad rámec alikvotnej časti za odpracované dni na projekte patria medzi neoprávnené. Medzi neoprávnené položky, ktoré netvoría súčasť hrubej mzdy, patria daňový bonus, príspevky zamestnávateľa zo sociálneho fondu a na doplnkové dôchodkové sporenie (DDS). V prípade zamestnávateľov/prijímateľov, na ktorých nemôže byť vyhlásený konkurz podľa osobitného predpisu (napr. štát, štátna rozpočtová organizácia, obec, vyšší územný celok alebo iná osoba, za ktorej všetky záväzky zodpovedá alebo ručí štát) nevstupuje garančné poistenie do celkovej ceny práce.

¹³ Na základe dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru v zmysle ustanovení §§ 223 až 228a zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov, t. j. na základe dohody o vykonaní práce, ak ide o prácu, ktorá je vymedzená výsledkom, dohody o pracovnej činnosti, resp. dohody o brigádnickej práci študentov, ak ide o príležitostnú činnosť vymedzenú druhom práce.

¹⁴ Kombinácia interného a externého riadenia projektu nie je, v rámci jedného a toho istého projektu, prípustná. Oprávnená pracovná pozícia v oblasti riadenia projektu je preto buď Projektový manažér - interný alebo Projektový manažér - externý.

Zoznam neoprávnených výdavkov

Neoprávnené výdavky pre dopytovo orientované projekty **sú uvedené** v kapitole 8 Príručky k OV. **Nad rámec** tam uvedených neoprávnených výdavkov sú stanovené nasledujúce špecifické výdavky, ktoré sú v rámci predmetnej výzvy **taktiež neoprávnené**:

- typy výdavkov, ktoré sa v súlade s Číselníkom oprávnených výdavkov zaraďujú do skupín výdavkov iných, ako sú skupiny výdavkov uvedené v časti *Zoznam oprávnených výdavkov* tejto prílohy;
- výstavba/rekonštrukcia/rozšírenie kanalizačných prípojok¹⁵ a vodovodných prípojok¹⁶;
- výstavba alebo rozšírenie verejného vodovodu bez súbežnej realizácie stokovej siete v jednej ryhe;
- individuálne čistenie odpadových vôd realizované v rámci nehnuteľností fyzických osôb, vrátane odvozu odpadových vôd;
- obnova ostatných inžinierskych sietí z dôvodu ich nevyhovujúceho technického stavu;
- výstavba alebo obnova dažďovej kanalizácie (uvedené nebráni paralelným stavebným prácam na iných inžinierskych sieťach, pokiaľ sa výdavky na tieto ostatné siete jednoznačne oddelia);
- rekonštrukcia existujúcej stokovej siete a/alebo ČOV (okrem prípadov, kedy dochádza k zvýšeniu kapacity stokovej siete a/alebo zvýšeniu kapacity a intenzifikácii ČOV);
- pravidelné obnovovacie investície zamerané na modernizáciu existujúcej a funkčnej infraštruktúry/technológie (stoková sieť a/alebo ČOV a/alebo verejný vodovod);
- akékoľvek prevádzkové výdavky (napr. prevádzka vodohospodárskej infraštruktúry, vrátane skúšobnej prevádzky);
- škody spôsobené počas výstavby/rozširovania/zvyšovania kapacity na cudzom majetku;
- nákup výpočtovej techniky, vrátane príslušenstva;
- mzda, resp. odmena¹³ za vykonanú prácu bezprostredne súvisiacu s realizáciou hlavnej aktivity projektu (priame výdavky);
- technický dozor;
- vypracovanie stavebného zámeru verejnej práce¹⁷.

V prípade identifikácie neoprávnených výdavkov ŽoNFP z dôvodu vecnej neoprávnenosti alebo neúčelnosti, RO v procese odborného hodnotenia zníži výšku žiadaných celkových oprávnených výdavkov ŽoNFP o identifikované neoprávnené výdavky, ktoré nebudú z OP KŽP financované. V prípade, ak RO identifikuje **viac ako 25 %** finančnej hodnoty žiadaných celkových oprávnených výdavkov ŽoNFP ako **vecne neoprávnených a/alebo neúčelných**, **RO vydá rozhodnutie o neschválení ŽoNFP**.

¹⁵ V zmysle § 3 ods. 4 písm. h) zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách“) sa kanalizačné prípojky nepovažujú za súčasť verejnej kanalizácie a preto sú výdavky na realizáciu kanalizačných prípojok neoprávnené. Kanalizačná prípojka predstavuje úsek potrubia, ktorým sa odvádzajú odpadové vody z pozemku alebo miesta vyústenia vnútorných kanalizačných rozvodov objektu alebo stavby až po zaústenie kanalizačnej prípojky do verejnej kanalizácie.

¹⁶ V zmysle § 3 ods. 3 písm. e) zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách sa vodovodné prípojky nepovažujú za súčasť verejného vodovodu a preto sú výdavky na realizáciu vodovodných prípojok neoprávnené. Vodovodná prípojka predstavuje úsek potrubia spájajúci rozváždzaciu vetvu verejnej vodovodnej siete s vnútorným vodovodom nehnuteľnosti alebo objektu.

¹⁷ Podľa zákona č. 254/1998 Z. z. o verejných prácach v znení neskorších predpisov.

Daň z pridanej hodnoty

V zmysle čl. 69 ods. 3 písm. c) všeobecného nariadenia¹⁸ je daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) **neoprávneným výdavkom**. Za splnenia určitých podmienok, však DPH môže byť oprávneným výdavkom¹⁹.

Pre účely tejto výzvy je DPH **oprávneným výdavkom** v prípade, ak žiadateľ/prijímateľ **nie** je zdaniteľnou osobou podľa § 3 ods. 4 zákona o DPH²⁰ (t. j. nemá nárok na odpočet DPH) **a zároveň**:

1. zabezpečuje prevádzku infraštruktúry ako regulovaný subjekt vo vlastnej réžii, pričom na vodné/stočné neúčtuje konečnému spotrebiteľovi DPH **alebo**
2. zabezpečuje prevádzku infraštruktúry prostredníctvom tretej osoby, ktorá je regulovaným subjektom, pričom tretia osoba na vodné/stočné neúčtuje konečnému spotrebiteľovi DPH.

Upozornenie:

DPH **nie** je oprávnená, ak **nie** sú splnené všetky vyššie uvedené podmienky, a to ani v prípadoch, kedy samotný žiadateľ/prijímateľ nemá nárok na odpočet DPH. Nenárokovateľnosť DPH na odpočte je len jedným, nie však jediným kritériom oprávnenosti DPH.

Usporiadanie finančných vzťahov medzi žiadateľom/prijímateľom a prevádzkovateľom sú v kontexte oprávnenosti DPH irelevantné.

Nižšie uvedená je zjednodušená matica oprávnenosti DPH.

Postavenie daňového subjektu (zdaniteľná/nezdaniteľná osoba)		DPH na vodné/stočné (účtovaná/neúčtovaná)	DPH oprávnená (áno/nie)
Žiadateľ/prijímateľ	Tretia osoba		
zdaniteľná osoba	irelevantné	irelevantné	nie
nezdaniteľná osoba	neexistuje	neúčtovaná	áno
nezdaniteľná osoba	nezdaniteľná osoba	neúčtovaná	áno
nezdaniteľná osoba	zdaniteľná osoba	účtovaná	nie

Benchmarky

Všeobecne platné zásady a podmienky pre uplatňovanie benchmarkov (t. j. smerných ukazovateľov mernej investičnej náročnosti), ako jedného z postupov na overenie hospodárnosti výdavkov ŽoNFP/projektu, sú uvedené v *Príručke k OV*.

V prípade gravitačných kanalizácií je hodnota benchmarku stanovená pre potrubie s priemerom do DN 400 mm, bez ČOV, a je rovnaká pre výstavbu (novobudovanú kanalizáciu), rozšírenie (dobudovanie kanalizácie) a zvýšenie hydraulikkej kapacity (výmena kanalizácie z dôvodu zvyšovania priemeru potrubia).

V prípade tlakových/podtlakových kanalizačných systémov je hodnota benchmarku stanovená bez ČOV, a je rovnaká pre výstavbu (novobudovanú kanalizáciu), rozšírenie (dobudovanie kanalizácie) a zvýšenie kapacity (výmena kanalizácie z dôvodu zvyšovania priemeru potrubia).

Hodnota benchmarku pre **výstavbu a rozšírenie verejných vodovodov v prípadoch súbežnej výstavby verejnej kanalizácie (gravitačnej, tlakovej)** je stanovená vo výške dodatočnej investičnej náročnosti 65 000

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 v platnom znení.

¹⁹ Podmienky oprávnenosti DPH stanovila Európska komisia vo svojom usmernení k oprávnenosti DPH „Conditions for eligibility of VAT under Cohesion policy rules in the 2014-2020 programming period“, ktoré je zverejnené na https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_eligibility_vat.pdf.

²⁰ Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

EUR/km vodovodu, ktorou bude navýšená výsledná hodnota benchmarku stanovená pre kanalizáciu (gravitačnú, tlakovú).

V prípade ČOV nie je hodnota benchmarku stanovená.

Stanovené referenčné hodnoty benchmarkov sú uvedené v tabuľke nižšie a platia pre všetky veľkosti aglomerácie bez rozdielu na počet ekvivalentných obyvateľov (ďalej len „EO“) v aglomerácii.

Predmet projektu	Referenčná hodnota benchmarku (v sume bez DPH)
Gravitačná stoková sieť (do DN 400 mm)	505 000 EUR/km
Gravitačná stoková sieť (do DN 400) + vodovod	570 000 EUR/km
Tlaková stoková sieť	300 000 EUR/km
Tlaková stoková sieť + vodovod	365 000 EUR/km

Pozn. hodnoty uvedené v tabuľke platia pre tlakové kanalizácie, gravitačné kanalizácie s priemerom do DN 400 a pre novobudované ČOV.

Žiadateľ vypočíta hodnotu benchmarku na úrovni projektu v rámci prílohy č. 5 ŽoNFP - Podporná dokumentácia k oprávnenosti výdavkov, ako **pomer výšky celkových oprávnených výdavkov na hlavné aktivity projektu** (do výpočtu benchmarku nevstupujú nepriame výdavky, výdavky na stavebný dozor, rezervu na nepredvídané výdavky súvisiace so stavebnými prácami a DPH) **k cieľovej hodnote príslušného merateľného ukazovateľa projektu**, podľa vzorca uvedeného v tejto prílohe.

Do výpočtu hodnoty benchmarku vstupujú celkové oprávnené výdavky na hlavné aktivity projektu bez zohľadnenia čistého príjmu z projektu. Pri posudzovaní hodnoty benchmarku zo strany RO sa berie do úvahy výška výdavkov hlavných aktivít projektu po ich prípadnom znížení v procese konania o ŽoNFP z dôvodu identifikácie vecne neoprávnených, neúčelných alebo nehospodárnych výdavkov.

V prípade prekročenia stanovenej referenčnej hodnoty benchmarku RO posúdi skutočné podmienky realizácie projektu oproti zadefinovaným štandardným podmienkam a posúdi zdôvodnenie vyšších investičných nákladov na základe relevantnosti faktorov zvýšenej investičnej náročnosti (ďalej aj „faktory ZIN“) pre daný projekt. To znamená, že RO posúdi, či toto prekročenie zodpovedá navrhnutému riešeniu a faktorom ZIN, ktoré vopred stanovil ako skutočnosti, ktoré môžu objektívne spôsobiť zvýšenie investičnej náročnosti projektu. Výdavky prekračujúce referenčnú hodnotu benchmarku budú akceptované ako oprávnené iba v odôvodnených prípadoch, ktoré sú spôsobené faktormi ZIN stanovenými RO. **Prekročenie referenčnej hodnoty benchmarku bez relevantného a overiteľného odôvodnenia bude vyhodnoteného ako nesplnenie vylučujúceho hodnotiaceho kritéria č. 4.2 Hospodárnosť a efektívnosť výdavkov projektu**, v dôsledku čoho ŽoNFP **nebude v konaní o ŽoNFP schválená**.

Štandardné podmienky

Stanovené hodnoty benchmarkov sú aplikovateľné na projekty realizované v tzv. štandardných podmienkach. Štandardné podmienky zahŕňajú hlavné položky nákladov a sú taxatívne uvádzané pre príslušnú oblasť podpory.

Štandardné podmienky pre benchmarky gravitačných kanalizácií do DN 400

Stanovená hodnota benchmarku gravitačnej kanalizácie pre potrubie s priemerom do DN 400 v štandardných podmienkach zahŕňa nasledovné hlavné položky nákladov:

- dodávka a montáž gravitačného kanalizačného systému vybudovaného z kanalizačných potrubí s priemerom do DN 400 mm;
- dodávka a montáž kanalizačných šácht s priemerom DN 1000 mm s kompletným vystrojením;
- zemné práce/výkopové práce, vrátane paženia, zásypy a obsypy pri triede ťažiteľnosti horniny I. až IV., vrátane príplatkov za lepivosť;
- spätné úpravy cestnej komunikácie, vrátane zriadenia podkladu a krytu vozovky, zodpovedajúcej šírke ryhy a preplátovaniu 500 mm z oboch strán.

Štandardné podmienky pre benchmarky tlakových/podtlakových kanalizačných systémov

Stanovená hodnota benchmarku tlakovej/podtlakovej kanalizácie v štandardných podmienkach zahŕňa nasledovné hlavné položky nákladov:

- dodávka a montáž kompletných tlakových/podtlakových kanalizačných systémov mimo budov menovitej svetlosti do DN 160 v súlade s STN EN 1091 a STN EN 1671;
- zemné práce/výkopové práce, vrátane paženia, zásypy a obsypy pri triede ťažiteľnosti horniny I. až IV., vrátane príplatkov za lepivosť;
- spätné úpravy cestnej komunikácie, vrátane zriadenia podkladu a krytu vozovky, zodpovedajúcej šírke ryhy a preplátovaniu 500 mm z oboch strán.

Štandardné podmienky pre benchmarky verejných vodovodov

Stanovená hodnota benchmarku verejných vodovodov pri súbežnej výstavbe verejnej kanalizácie v štandardných podmienkach zahŕňa hlavné položky nákladov platné pre gravitačné a tlakové/podtlakové kanalizácie (uvedené vyššie) spolu s nákladmi spojenými s dodávkou a montážou vodovodného potrubia profilu DN 160 z materiálu PP, PVC.

Faktory zvýšenej investičnej náročnosti

Na zohľadnenie vplyvu a dopadov reálnych podmienok oproti štandardným podmienkam, pre ktoré bol benchmark stanovený, RO stanovil faktory ZIN ako skutočnosti, ktoré môžu objektívne spôsobiť zvýšenie investičnej náročnosti projektu, t. j. prekročenie referenčnej hodnoty benchmarku.

Faktory ZIN pre stokovú sieť a verejné vodovody

Pre budovanie gravitačných kanalizácií s priemerom do DN 400, tlakových/podtlakových kanalizácií a budovanie verejných vodovodov v spoločnej ryhe s kanalizáciou boli ako najvýznamnejšie faktory vplyvajúce na investičnú náročnosť projektu stanovené nižšie uvedené faktory ZIN špecifikované v tabuľke a zoskupené do skupín. Faktory ZIN pre budovanie verejných vodovodov pri súbežnej výstavbe verejnej kanalizácie sú analogické s faktormi pre kanalizácie.

Skupina faktorov ZIN	Špecifikácia
Miestne vplyvy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakter osídlenia obce (hustota osídlenia, vybavenosť obce, stupeň industrializácie a pod.) ▪ počet EO ▪ miera urbanizácie (napr. charakter zástavby, centrá miest, budovanie na nezastavaných plochách, vplyv existujúcej infraštruktúry a dopravnej infraštruktúry, veľkosti prelúk medzi miestnymi časťami aglomerácie) ▪ geomorfológia, členitosť terénu, klimatické podmienky (napr. sklon terénu, charakter podložia hĺbenej ryhy, vysoká hladina podzemnej vody)
Stavebné a technické faktory	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostupnosť pre stavebné mechanizmy po miestnych komunikáciách pre realizáciu projektu štandardným spôsobom, budovanie kanalizácie v zložitých dopravných uzloch alebo dopravných podmienkach bez možnosti úplného vylúčenia dopravy ▪ iná technológia výstavby kanalizácie ako stanovuje benchmark (budovanie kanalizácie pod hladinou podzemnej vody, nutnosť paženia výkopu štetovnicami, odvodnenie ryhy ihlofiltrami, iné špeciálne zakladania, bezryhové technológie výstavby, mikrotunelovanie, minitunelovanie, pretláčanie potrubia, štítovanie, výmena potrubia roztrhaním, vystielkovanie potrubia a pod.) ▪ inžiniersko-geologické podmienky (trieda ťažiteľnosti zeminy, ručné výkopy, tekuté piesky, vysoká hladina podzemnej vody a pod.)

Skupina faktorov ZIN	Špecifikácia
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ koordinácia budovanej kanalizácie s existujúcimi inžinierskymi sieťami pri zvýšenej hustote a stiesnených pomeroch (napr. ochranné pásmo/zóny existujúcich sietí, ich hustota, križovanie, nutnosť prekládok sietí) ▪ požiadavky na spätnú úpravu pozemných komunikácií a spevnených plôch dotknutých budovaním kanalizácie (napr. materiál, konštrukčná skladba cestného telesa, požiadavky správcov komunikácií v prípadoch preklasifikovania tried (štátne, VÚC a obce) na spätné úpravy krytu vozovky) ▪ iné potrubia použité pri budovaní kanalizácie ako stanovuje benchmark (napr. DN 500 a viac, SN nad 10, nekrhové profily stôk), iný typ kanalizačného systému použitý pri budovaní kanalizácie ako stanovuje benchmark ▪ kanalizačný systém s objektmi na stokovej sieti nad rámec štandardných podmienok benchmarku (revízne kanalizačné šachty), bez ktorých by odvádzanie odpadových vôd nebolo funkčné (napr. zvýšené počty čerpacích staníc na stokovej sieti s technologickým vystrojením vrátane NN prípojok, dažďové oddelovače (separátory), preplachovacie šachty, merné šachty, odľahčovacie komory, spádoviská, sklzy, rozdeľovacie komory, vírové šachty, výustné objekty, vypínacie komory, dažďové nádrže, regulátory odtoku, kanalizačné podchody pod vodnými tokmi, pod železnicou, pod cestami, rúrové mosty, zhýbky, lapače splavenín a pod.)
Špecifiká projektu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ počiatočný stav a charakteristiky existujúcej kanalizačnej siete (napr. predmetný projekt je zameraný na dobudovanie stokovej siete a zvýšenie napojenosti EO na verejnú kanalizáciu v aglomerácii) ▪ realizácia v pamiatkovo alebo prírodne chránených zónach / územiach